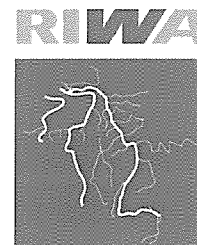

Vereniging van Rivierwaterbedrijven

c/o Waterwinstation ir. Cornelis Biemond
Groenendaal 6
NL - 3439 LV Nieuwegein

Telefoon: ++31 (0)30 - 600 9030
Fax: ++31 (0)30 - 600 9039
E mail: riwa@riwa.org
Internet: www.riwa.org

Ministerie van VROM
DGM/Kwaliteit en Ketens (IPC 625)
Postbus 30945
2500 GX DEN HAAG

26 november 2008

1/ 28. 468

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij geeft de Vereniging van Rivierwaterbedrijven (RIWA) haar reactie op het Ontwerp Besluit kwaliteitseisen en monitoring water (BKMW), ook wel aangeduid als de AMvB Doelstellingen. RIWA is het samenwerkingsverband van Nederlandse waterbedrijven die oppervlaktewater gebruiken voor de bereiding van drinkwater. RIWA ondersteunt daarenboven de reactie die over dit besluit wordt ingebracht door de vereniging van waterbedrijven in Nederland (Vewin) volledig.

Hanteer het TTC-concept om het voorzorgprincipe in te vullen

RIWA pleit voor het hanteren van het voorzorgprincipe voor antropogene stoffen. Voor drinkwater hebben de waterbedrijven, in samenwerking met KWR Watercycle Research Institute, een concept ontwikkeld op basis van de *Threshold of Toxicological Concern* (het TTC-concept). Gezien de slechte verwijderbaarheid van veel antropogene stoffen pleit RIWA ervoor om het TTC-concept eveneens te hanteren voor oppervlaktewater waaruit drinkwater bereid wordt. Dit is in lijn met het Donau-, Maas- en Rijnmemorandum 2008 van onze internationale collegaverenigingen IAWD, IAWR en RIWA-Maas. Bij het hanteren van het TTC-concept dient rekening te worden gehouden met het rendement van eenvoudige zuivering. Hierdoor kunnen de met het TTC-concept afgeleide streefwaarden voor oppervlaktewater ruimer komen te liggen dan die voor drinkwater.

Analoog aan de gangbare praktijk om bij gewasbeschermingsmiddelen en biociden uit te gaan van een generieke norm van 0,1 µg/l voor individuele stoffen, dient in Bijlage IV een streefwaarde te worden opgenomen van 0,1 µg/l voor stoffen met een doelbewuste werking op biologische systemen. Voor overige, niet anderszins genormeerde antropogene stoffen dient een generieke norm van 1 µg/l te gelden.

Het hanteren van het TTC-concept betekent dat Nederland een grond heeft om bij onderhandelingen in de internationale riviercommissies andere oeverlidstaten aan te spreken op emissies van dergelijke verbindingen. Bovendien voorkomt het hanteren van het TTC-concept dat voor elke nieuwe stof die wordt aangetroffen in het ingenomen water het toxicologisch risico en het risico van ongehinderde passage in gangbare zuiveringstechnieken moeten worden beoordeeld.

Verslechtering breder definiëren om drinkwater goed te kunnen blijven beschermen

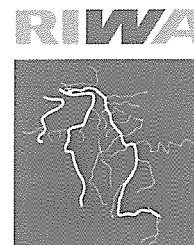
In artikel 16 van het BKMW is verslechtering op een waterwinlocatie gedefinieerd als verhoging van het niveau van zuivering voor de bereiding van drinkwater. RIWA heeft hier een aantal bezwaren tegen. Waterbedrijven die oppervlaktewater gebruiken voor de bereiding van drinkwater hebben reeds het hoogste niveau van zuivering geïnstalleerd. Immers, zij dienen onder alle omstandigheden drinkwater te leveren dat voldoet aan alle eisen uit het Waterleidingbesluit. Dit betekent dat substantiële verslechtering van de kwaliteit van oppervlaktewater geaccepteerd kan worden, zonder dat dit tot maatregelen in de waterplannen leidt. Bovendien zou er per definitie nooit sprake kunnen zijn van verslechtering voor stoffen die nu niet in bijlage IV worden genoemd. Dit is voor ons onacceptabel omdat knelpunten rond de drinkwaterfunctie van het oppervlaktewater nu juist vaak door dergelijke stoffen worden veroorzaakt. Denk hierbij aan stoffen en stofgroepen als geneesmiddelen, röntgencontrastmiddelen, MTBE, ETBE, DIPE, diglyme, TPIP en surfynol.

Waterbedrijven zijn wettelijk verplicht drinkwater met een chloridegehalte lager dan 150 mg/l te produceren (Waterleidingbesluit, Tabel IIIa). Hoewel de huidige chloridegehalten in oppervlaktewater op onttrekkingspunten lager zijn dan 150 mg/l, staat in het BKMW een richtwaarde van 200 mg/l en een

Vereniging van Rivierwaterbedrijven

c/o Waterwinstation ir. Cornelis Biemond
Groenendaal 6
NL - 3439 LV Nieuwegein

Telefoon: ++31 (0)30 - 600 9030
Fax: ++31 (0)30 - 600 9039
E mail: riwa@riwa.org
Internet: www.riwa.org

streefwaarde van 150 mg/l. Het BKMW biedt daardoor ruimte aan de waterbeheerders om lozingen toe te staan waardoor de chlorideconcentratie van het oppervlaktewater hoger mag worden dan de drinkwaternorm. Bovendien biedt dit onvoldoende mogelijkheden om als Nederland te ageren tegen chloridelozingen in de bovenstroom van Rijn en Maas, bijvoorbeeld tegen de voorgenomen chloridelozingen afkomstig van ondergrondse gasopslag in Duitsland. Waterbedrijven zouden bij chlorideconcentraties hoger dan 150 mg/l hun zuiveringsinspanning moeten verhogen, hetgeen strijdig is met artikel 7 van de Kaderrichtlijn Water (KRW). Echter, volgens de filosofie van de BKMW is in dat geval er geen sprake van verslechtering, omdat reeds wordt uitgegaan van de hoogste zuiveringsklasse. Dit bevreedt ons zeer.

Wij stellen voor om artikel 16, lid 2 onder d. als volgt te wijzigen: *'indien sprake is van een waterwinlocatie: monitoring laat zien dat de in bijlage IV genoemde richtwaarden niet op ieder moment worden gehaald en de streefwaarden jaargemiddeld worden overschreden.'* Tevens stellen wij voor om voor chloride de richtwaarde van 150 mg/l op te nemen en een streefwaarde van 100 mg/l overeenkomstig het Donau-, Maas- en Rijn-Memorandum. De huidige concentraties in Rijn en Maas leiden niet tot overschrijdingen van deze richtwaarde.

Oeverfiltraat is ook oppervlaktewater

De BKWM sluit oppervlaktewater dat na een bodempassage via een waterwinlocatie van grondwater wordt onttrokken (oeverinfiltratie) uit van de milieukwaliteitseisen. Dat is onacceptabel aangezien daarmee indirecte winning van oppervlaktewater via geen enkel beleidspoor wordt beschermd, terwijl 1 miljoen Nederlanders voor hun drinkwater ervan afhankelijk zijn. Oeverfiltraat wordt door Provincies immers niet als grondwater erkend. RIWA pleit ervoor om oeverfiltraat in ieder geval ook als oppervlaktewater te beschouwen en te beschermen. Daarom vinden wij dat de zin *'De milieukwaliteitseisen die in het onderhavige besluit voor oppervlaktewater zijn opgenomen, hebben geen betrekking op oppervlaktewater dat na een bodempassage via een waterwinlocatie van grondwater wordt onttrokken (oeverinfiltratie).'* op bladzijde 49 in de Nota ven toelichting moet worden geschrapt.

Overeenstemming van milieukwaliteitseisen in relevante wetgeving

De eisen die in het BKMW worden gesteld aan oppervlaktewater bestemd voor de bereiding van voor menselijke consumptie bestemd water moeten overeenstemmen met de kwaliteitseisen voor hetzelfde water in het Waterleidingbesluit. Dit geldt zowel voor de hoogte van de eisen die in de besluiten worden genoemd, als voor de lijst van stoffen waarvoor deze eisen gelden. Door klakkeloos de oude A3-waarden over te nemen terwijl vandaag de dag het merendeel der parameters zich reeds rond of zelfs beneden het oude A1-niveau bevinden en door even klakkeloos uitsluitend de toenmalige lijst van parameters over te nemen wordt ruim 30 jaar verbetering van en voortschrijdend inzicht in de waterkwaliteit volslagen genegeerd. Bovendien wordt door herintroductie van voor drinkwaterbereiding volslagen achterhaalde parameters als BZV, CZV, oppervlakreactieve stoffen die reageren met methyleenblauw en waterdampvluchtige fenolen ruim 30 jaar ontwikkeling in de analysetechnieken teniet gedaan.

In de Decembernota 2006, waarin de inhoudelijke koers op weg naar het stroomgebiedbeheersplan 2009 als implementatie van de KRW wordt weergegeven, staat het volgende:

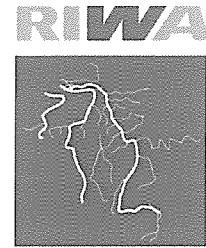
'Voor de Rijn is een lijst met vijftien relevante stoffen vastgesteld. Gezamenlijk wordt gewerkt aan het afleiden van normen voor deze stoffen. Nederland wil afspraken maken over de normstelling van de stoffen die een probleem vormen bij de bereiding van drinkwater uit Rijnwater.' (...) *'Ook voor het Maasgebied is een lijst met gebiedsrelevante stoffen vastgesteld waarvoor gemeenschappelijk normen worden afgeleid. Nederland wil daarbij ook afspraken maken over de normstelling van de stoffen die een probleem vormen bij de bereiding van drinkwater.'*

Het is vreemd dat een aantal van de stoffen waarvoor Nederland afspraken wil maken voor gemeenschappelijke normen in internationale stroomgebieden, niet voorkomt in bijlage IV van het BKMW. Nederland kan immers moeilijk van andere oeverlidstaten verwachten dat zij maatregelen treffen voor stoffen waarvoor de basis voor het treffen van maatregelen in haar eigen waterplannen ontbreekt.

Vereniging van Rivierwaterbedrijven

c/o Waterwinstation ir. Cornelis Biemond
Groenendael 6
NL - 3439 LV Nieuwegein

Telefoon: ++31 (0)30 - 600 9030
Fax: ++31 (0)30 - 600 9039
E mail: riwa@riwa.org
Internet: www.riwa.org

Gewasbeschermingsmiddelen, biociden en hun relevante metabolieten eenduidig omschrijven

Sinds jaren vormt de groep van werkzame stoffen in gewasbeschermingsmiddelen en biociden, alsmede hun relevante metabolieten, een knelpunt voor de bereiding van drinkwater. Immers, de drinkwaternorm in de EU is voor deze groep van stoffen vanuit het voorzorgprincipe op een laag niveau vastgelegd. Wij vinden het terecht dat de kwaliteitseisen voor de grondstof even streng zijn, ten einde te kunnen voldoen aan artikel 7 van de KRW en afwenteling van kosten op de drinkwaterconsument te voorkomen. Wij merken echter een inconsistentie op in het BKMW. Wij stellen daarom voor om zowel in Bijlage III als Bijlage IV de term '*Werkzame stoffen in bestrijdingsmiddelen, met inbegrip van de relevante omzettings-, afbraak- en reactieproducten daarvan*' met bijbehorende voetnoot te gebruiken. Daarmee wordt dit onderdeel van het BKMW in overeenstemming gebracht met het betreffende onderdeel uit Richtlijn 98/83/EG (de Drinkwaterrichtlijn).

Hoogachtend,
Vereniging van Rivierwaterbedrijven

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'M.G.M. den Blanken'. The signature is fluid and cursive, with a long horizontal stroke extending to the right.

Ir. M.G.M. den Blanken
Voorzitter RIWA